

12 februarie 2025

Doamnei Simona Bucura-Oprescu

Ministra Muncii, Tineretului, Familiei și Solidarității Sociale

Scrisoare deschisă privind îmbunătățirea proiectelor de lege pentru prevenirea și combaterea hărțuirii și violenței în lumea muncii

Stimată Doamnă Ministru,

Prin prezenta, noi, 37 de organizații non-guvernamentale și sindicate semnatare, dorim să vă înaintăm observațiile și recomandările noastre cu privire la cele trei proiecte de lege care modifică Codul Muncii, Legea Securității și Sănătății în Muncă, și Legea pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii,¹ pentru a le alinia la standardele Convenției Organizației Internaționale a Muncii (OIM) nr. 190 privind Hărțuirea și Violența, pe care Guvernul României, sub coordonarea dvs. la Ministerul Muncii, a ratificat-o anul trecut și care va intra în vigoare la data de 12 iunie 2025.

După un an în care ONG-uri, sindicate și patronate au lucrat la aceste proiecte de lege împreună cu Ministerul Muncii, în grupul de lucru coordonat de cancelaria Prim-Ministrului, acestea se află acum în proces de transparență decizională. Aceste proiecte de lege aduc modificări importante la cadrul legal, menite să asigure o protecție mai eficientă pentru lucrători și lucrătoare împotriva hărțuirii și violenței în lumea muncii.

Semnalăm însă că aceste proiecte continuă să prezinte o serie de lacune semnificative și nu reflectă pe deplin standardele Convenției OIM nr. 190, care sunt obligatorii pentru România, și care vor afecta eficiența măsurilor propuse, printre care:

- **Lipsa unor prevederi clare privind prevenirea și combaterea violenței de gen și a hărțuirii sexuale**, ceea ce riscă să ducă la o aplicare superficială a normelor și la menținerea unor lacune legislative;
- **Ignorarea riscurilor hărțuirii exercitate de către părți terțe**, un aspect esențial în domeniul de lucru precum sănătatea, educația, transporturile sau comerțul, unde lucrătorii sunt frecvent expuși acestui risc;

¹ Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 – Codul muncii,
<https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/transparenta/proiecte-in-dezbatere/7541-lege-codul-muncii-03022025>
Lege pentru modificarea și completarea Legii securității și sănătății în muncă nr.319/2006,
<https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/transparenta/proiecte-in-dezbatere/7540-lege-modif-319-03022025>
Lege pentru completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii,
<https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/transparenta/proiecte-in-dezbatere/7542-lege-inspectia-muncii-3022026>

- **Sancțiuni disproporționat de mici**, care nu descurajează comportamentele abuzive și nerespectarea obligațiilor angajatorilor de a implementa măsuri eficiente de prevenire și combatere a hărțuirii în lumea muncii, generând totodată neconcordanțe între diferitele acte normative aplicabile;
- **Limitarea competențelor Inspecției Muncii**, care împiedică intervenția în cazul prestatorilor de servicii casnice, o realitate tot mai frecventă pe piața muncii actuale.

Vă reamintim că România se află sub supravegherea sporită a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei ca urmare a condamnării la CEDO în cazul C. c. România (2022), prin care statul român a fost sancționat pentru eșecul de a o proteja pe dna. C. împotriva hărțuirii sexuale la locul de muncă. România are obligația de a adopta măsuri specifice și eficiente pentru prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale în lumea muncii. În luna martie a acestui an, stadiul executării hotărârii CEDO și implementării acestor măsuri urmează să fie analizat de către Comitetul de Miniștri.² Cu toate acestea, proiectele de lege aflate în dezbatere nu conțin nicio dispoziție clară privind hărțuirea sexuală, ceea ce contravine angajamentelor internaționale asumate de România, mai ales celor asumate prin Convenția OIM nr. 190 și prin Recomandarea OIM nr. 206, care însoțește Convenția și a cărei adoptare a fost susținută de Guvernul României la OIM în 2019. Violența și hărțuirea pe criteriu de gen sunt cele mai întâlnite forme ale violenței și hărțuirii în lumea muncii, afectând femeile în mod disproporționat.

Având în vedere aceste aspecte, solicităm respectuos Ministerului Muncii să:

1. **Revizuiască proiectele de lege** astfel încât acestea să includă prevederi clare privind identificarea și abordarea riscurilor asociate violenței de gen și a hărțuirii sexuale, precum și a hărțuirii și violenței exercitate de părți terțe, în conformitate cu standardele Convenției OIM nr. 190 și ale Recomandării OIM nr. 206;
2. **Crească sancțiunile pentru angajatorii care nu respectă obligațiile legale privind prevenirea și combaterea violenței și hărțuirii în lumea muncii**, astfel încât acestea să fie descurajatoare și să asigure o aplicare efectivă a legislației, în conformitate cu standardele Convenției OIM nr. 190 și ale Recomandării OIM nr. 206;
3. **Introducă în Legea privind înființarea și organizarea Inspecției Muncii** prevederi care să permită inspectorilor de muncă să investigheze și să soluționeze în mod eficient plângerile privind hărțuirea în lumea muncii, inclusiv în cazul prestatorilor de servicii casnice, în conformitate cu standardele Convenției OIM nr. 190 și ale Recomandării OIM nr. 206.

În acest sens, înaintăm către dvs. și echipa dvs. de la Ministerul Muncii, trei documente, anexate acestei scrisori, care conțin observații, recomandări concrete și justificările aferente acestor recomandări, privind cele trei proiecte de lege.

Un mediu de lucru sănătos reprezintă, în primul rând, un drept pentru lucrători și lucrătoare, dar este și o necesitate pentru angajatori și stat. Mediile de lucru care tolerează hărțuirea și violența sunt ostile, ceea ce conduce la scăderea performanței lucrătorilor, absenteism, costuri

² C. c. României, [Hotărâre CEDO 2022, Cererea nr. 47358/20](https://hudoc.exec.coe.int/#{%22fulltext%22:%5B%2247358/20%22%5D,%22execdocumenttypecollection%22:%5B%22CEC%22%5D,%22execidentifier%22:%5B%22004-62208%22%5D%7D). Stadiul execuției:
[https://hudoc.exec.coe.int/#{%22fulltext%22:%5B%2247358/20%22%5D,%22execdocumenttypecollection%22:%5B%22CEC%22%5D,%22execidentifier%22:%5B%22004-62208%22%5D%7D}](https://hudoc.exec.coe.int/#{%22fulltext%22:%5B%2247358/20%22%5D,%22execdocumenttypecollection%22:%5B%22CEC%22%5D,%22execidentifier%22:%5B%22004-62208%22%5D%7D)

asociate litigiilor sau fluctuației de personal și, implicit, conduc la scăderea capacității de a contribui la economie. Violența și hărțuirea generează și costuri pentru stat. Acestea pun presiune asupra serviciilor publice (ajutor de șomaj, asistență socială și medicală, reconversie profesională și costuri juridice) și au un efect negativ asupra PIB-ului ca urmare a pierderii locurilor de muncă sau scăderii productivității economice. Se estimează că violența și hărțuirea pot contribui la pierderi între 1 și 3.5% din PIB.³

Eforturile grupului interministerial de lucru, din care au făcut parte inclusiv organizații semnatare ale acestei scrisori, care au condus la înaintarea acestor proiecte de lege, nu vor fi eficiente și nu vor reflecta în mod adecvat standardele Convenției OIM nr.190 fără includerea recomandărilor de mai sus. Avem încredere că prin completările recomandate, proiectele de lege vor lua o formă care va asigura o aliniere corectă la standardele Convenției OIM nr. 190 și ale Recomandării OIM nr 206 și vor face o reală diferență în modul în care angajatorii și lucrătorii previn și combat hărțuirea și violența în lumea muncii.

Așteptăm cu interes răspunsul dumneavoastră și rămânem în continuare disponibili pentru un dialog constructiv în vederea îmbunătățirii acestor proiecte de lege.

Anexate acestei scrisori sunt:

Anexa 1: Observații și recomandări privind proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 – Codul muncii

Anexa 2: Observații și recomandări privind proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii securității și sănătății în muncă nr.319/2006

Anexa 3: Observații și recomandări privind proiectul de lege pentru completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii

Semnatar

1. Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G.
2. Blocul Național Sindical
3. Confederația Națională Sindicală Cartel ALFA
4. Centrul pentru Inovare Publică
5. Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România – ANOSR
6. Asociația ACCEPT
7. Asociația Anais
8. Asociația A.R.T. Fusion
9. Asociația Bud's Flowers
10. Asociația Casa Ioana
11. Asociația CIVICA
12. Asociația Femeilor împotriva Violenței - Artemis
13. Asociația Feminism Romania
14. Asociația Iele-Sânziene
15. Asociația Novapolis- Centrul de Analize si Initiative pentru Dezvoltare
16. Asociația Plural
17. Asociația Rădăuțiul Civic
18. Asociația Romanian Women's Lobby

³ [Investor statement on violence and harassment in supply chains](#), 30.01.2025.

19. Asociația Quantic
20. Asociația Sprijinirea Integrării Sociale (ASIS)
21. Asociația Transcena
22. Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului – ACTEDO
23. Centrul FILIA
24. Centrul Parteneriat pentru Egalitate
25. Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației
26. CeRe: Centrul de Resurse pentru participare publică
27. E-Romnja
28. Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară
29. Fundația Sensibilu
30. Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului - GRADO
31. IndustriAll European Trade Union
32. Pas Alternativ
33. RENASIS- Rețeaua Națională Antisărăcie-Includere Socială
34. SEXUL vs BARZA
35. Societatea de Analize Feministe AnA
36. Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală - S.E.C.S
37. Tineri pentru Tineri